

Mahjas Weefis ar peeslumeem malkā:
 Ar peeslumeem malkā:
 Ar peeslumeem malkā:
 Par gabu 2 rbl. 75 kap.
 1/2 gabu 1 rbl. 40 kap.
 1/4 gabu 90 kap.
 Rīgā fanemot:
 Par gabu 1 rbl. 75 kap.
 1/2 gabu 90 kap.
 1/4 gabu 50 kap.
 Ar peeslumeem malkā:
 Par gabu 3 rbl. — kap.
 1/2 gabu 1 rbl. 60 kap.
 1/4 gabu 1 rbl. — kap.

Ar pašā vīstāpīgā augstā Reizera weefšānu.

Medalija un ekspedīcija
 atrodas Rīgā,
 Grāta Blates grahmatu-
 un bīšū-brulataiwa un
 buru-letuwa pēe Petera
 bānija.
 Sludinājumi malkā
 8 kap. par weenas fejas
 smaltu rasku rindinu.
 Kpstelejumt uš Mahjas
 Weefis un sludinājumi
 sūbtami uš šahdu adreft:
 Bz akcehānā rāsera
 Maacs Blāwes, r. Pēra
 (Rābj. B. eksp. Rīgā.)

Mahjas Weefis.

Politisko un literarisko laikraksts.

Mahjas Weefis isnahk weenreis nedēla, treshdeenās. — Ar kairu numuru isnahk literariskis peelikums un kairu mešneft semkopibas peelikums.

Raipnai eewecribai!

Ar 40. numuru esahkās jaunās gada zeturlnis laikrakstu awitelleschānāi.

„Mahjas Weefis“ ar abeem peelikumeem lihds gada beigam malkās:

Pa pastu peesuhot: Rīgā fanemot:
90 kap. 50 kap.

„Mahjas Weefa“ ekspedīcija.

Saturs: Linopiba un linu zenas. — Roma tā naiba zehlonis šarp pāweftu un Stāstjas karalt. (Turpinājums.) — No eesfchēmes: a) Bālbikas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No zītām Kreeemijas pufem. — No Rīgas. — Grāhmatu galss. — Teesfu leetu nobāla. — Kugnezijs. — No abrefemem. — Virgu sīnas. — Telegromas. — Dāschadi raski: Par mušfu organisma pašchāistahweeschānos pret lipigām sīmibām. (Turpinājums.) — Bīwela kermens leelums.

Literariskā Peelikumā: Jozigs notikums. (Turpinājums.) Gē un iģlihtojees! — Ģermana Sudermana romāns „Reif bija“.

Linopiba un linu zenas.

Baltijas, sewišchki Widfemes semkopji pehdejā laikā rubhti schēhlojas, ka ir pelna no lineem, schis wīnu lihds schinejais labākais eemēmuma awotis, stipri pamāsinājees, ja pat draud isfitt. Linu zenas teescham pehdejā laikā pamāsam, bet pašahwigi gabjušchās mājumā, notriušchās sematās, tā tā dāschreift knapi atlihdina darbu. Ja nu mehš mellemam pehž zehlonem schahdāi parahdibāi, tad tur neatrodām wīš schā stahda pahralproduktiju, pahralrāschu dāschādās pašāules semēs, ne arī scho semju pahrtleku šawstareju konkurenci, tā tas ir pēe labības. Linu galwenafāis, gandrīhš weenīgāis isweedejē-rāschotājs ir un pāseel Kreeemija. Linu rāschojchānas sīnā neweena no jaunajām semem (Amerika, Australija) naw ar mums šaguntjēds. Eemēstis ir tas, ka lini ne latrā klimatā labi ishdodās, lineem wīsdoderīgāis drehgwi mehšs klimatē, labdu atrodām Semei-Eiropā. Amerikā audjē linus wairā tīkai sehlu deht, is turām speesch ekkas, atlitumu, ekkas rāuschus, isbaro lopeem; schēesna — schēedra

Dāschadi raski.

Par mušfu organisma pašchāistahweeschānos pret lipigām sīmibām.

(Pehž Turjewas profesora B. A. Anāstasjewa preefchāstijumeem.) (Turpinājums.)

Ja kaut kahdā zētā ishdodās fagoziteem scho energiju atnem, tad lihds tam imunais — pret sīmibu peelischanu isturīgāis un spehīgāis dīshweeks šaudē šānu imuniatē jeb atureschānās eespehju, un sehrga, kas lihds tam wīnām nebija lipufi, pēe nahlamā gabijuma tam peelihp. Scheit noder peemehram wīstas: tān, tā sīnams, nelīhp Sibirijas mehrijs, bet wajaga tīkai pašeminat wīnām kermena temperaturu (sītumu) par dāschēem gradēem un tad tān eepotēt minētā mehra dīghius — bakterijas — tad wīstas us reift šastregst un nobeidsās. Israhdijās, tā sewišchki temperaturas — sītumas pašemināschāna stipri māfina fagozitu energiju, bet sīmības issehleji bāziti pā tam spehī arweem wārotees tāhtal un organismu fagifiet. Wehl otrs peemehrs: balofchēem arī nelīhp Sibirijas mehrijs, bet ja teem pahrgreeshot muguras kaula sīnādesnes pašemina kermena temperaturu (weesas sītumu), tad arī wīneem schī sehrga peesfās. Schahda parahdiba deesgan šaprotāma: lihds ar sītumas pašemināschānu pēe sītāšānu dīshweekeem pašeminājas arī wīspahrejā dīshwībās energija, wīsu dīshwo žellulu darbība, un šarp pehdejām arī fagozitu, kas tad, tā protāms, wāirs nespehjt tīk semīgi karot ar sīmibu issehlejām bakterijām jeb bāziteem, tā agrā, normalā (lahrtīgā) stahwofli, — un bakterijas uswar, tas ir, dīshweeks šastimst un pat nobeidsās.

Wēf temperaturas arī wehl ziti apstahkti dāra eespaidu us žellulu dīshwo darbōschānos. Ja organisma eewadām kahdu weelu, kas pamāfina „ameboido žellulu“ energiju, peemehram peena stahbi (šmehginoi atrāstis, tā schī stahbe nepādāra bakterijas šiprākas, bet wahjina organisma preeitim tureschānās spehju), tad eespehjam, peemehram, ar

tur naw teijama; bet tam arī linu isstrahdāschāna pagehr dāudš žilweku roku darbā, kas Amerikāneem, kuri parahdūchi dāudš ar māschinām israhdat, nebuht naw pā prāhtam, tāpehž tā žaur to linu isstrahdāschāna pēe augstām darbā algom palīktu pahral dāhrga. No wīšām zītām jaunajām semem, tā Australijas, Deemwīdus-Afēikas, neweena pāte linopības sīnā newar šozensēes ar Kreeemiju, pā dālai wēen neishemīga klimata, pā dālai darbā spehla dāhrguma deht. Paščā Kreeemijā pēe tam linu rāschā un iimēdums pehdeids 30 gādās nebuht naw wāirojees; is Kreeemijas no 1870. gada šahlot iswee žourmehrā isgabūs ap 800,000—1,200,000 bīrtawu linu; linu zenas turpreetim gandrīhš waj us pušt notriušchās. Kad nu Wālar-Eiropā pašchā, schāi laikwētā eedhīwotāju štais deesgan eeweehrojām wāirojees, palīgis par šahdeem 30 procentēem leelaks, un pēe tam linu rāschā nebuht naw wāirojušds, dāschās semēs, tā Anglijā pā wehl atpālat gabjuše, pamāfinašufēs no 200,000 us 120,000 bīrtawēem, tad mums šo nesaprotāmāi, tāpehž tad ishti linu zenas reift, tur tāschu linu audumu pāteehjumam lihds ar žilweku škaita wāirochānos wājodsetu žēlees. Wāj teescham war-
 buht žilweki tagad plāhnāki — isfittāi gehrbjas? Nebuht ne — pāwīsam otrādi, apgehra, drehbu pāteehjumi pehdeids gabu dešmīdās Wālar-Eiropā šipri pēeaugušchi. Leeta tā, tā leelīsti pēeauguše zitu schēesnās stahdu, sewišchki kolwīlnas un dīghutes audschāna, kuri pādārijūchi lineem gāubtu konkurenci. Kolwīlnas peemehram wehl ar 1865.—1870. gādēem wīš pašāulē rāschotā tīk ap 2700 milj. Anglu mahrzinu (70 milj. pudu); pehž 1890. g. turpreetim pahral par 6200 milj. Anglu mahrzinām (160 milj. pudu); dīghutes gadus 40—50 atpālat wehl Eiropā pāmīsam nepāfina; 1870. gādā tāš jau isweeda is Indijas 7 milj. bīrtawus; ap 1890. gadu jau kahdus 30 milj. bīrtawu. Tā tad tājā pā laikā, kur linu rāschā nemāš naw zehlušes, kolwīlnas rāschā 2—2½ reises un dīghutes rāschā 4 reises tapuše leelāka. Te nu žetas jautājums wāj schis pehdejās schēesnu fugas warbuht dāudš lehtālas jeb labākas par lineem. Abējādi buhtu nepareift; kolwīlnas schēesna šipruma sīnā newar lihdsinatēes ar

linu schēesnu. Kās us ženu atteežas, tad kolwīlnas žena gan arī pašahwigi krituše, tomehr tā žourmehrā pašāules širgū wehl gandrīhš ortīl dāhrga nēlā lini. Kās us dīchuti atteežas, tad tā šipruma un labumā sīnā arī naw pahrala par lineem, wīnā noderīga wairā tīk pāsteem, rūpēem isstrahdājumeem, sewišchki māiseem, turpreetim ženas sīnā dīchute jau par 1/2, lehtāka par lineem. Par šozensību šarp lineem un kolwīlnu runājt jāpēemin, tā kolwīlna dāudš weeglati isstrahdājama un tur dāudš māšal atkritumu, žaur tā tad šarpība ženā netil ween islihdinas, bet pēe gotawās drehbes wehl pāwīsam otrādi apgreeshās — lini pašchi wāj us pušt lehtāki par kolwīlnu, bet kolwīlnas audumi atāal us pušt lehtāki par lihdsīgā smaltuma linu audumeem, itāi sīnams māšal isturīgi. Eemēstis tas, tā lineem eet wīsmāš pufe nost palūās pīrās tā no teem war smaltākus audumus isstrahdat, kolwīlnai turpreetim tīk 1/3 atkritumu, kuri pēe tam wehl wairātkāhrt wehriģāli nēlā pūlās. Pēe pašchās wehriģchānos arī parahdās leela šarpība māschinu dāhrguma un darbā sīnā; weenu kolwīlnas ratinu špōti šabritās Alkāns sehchdesmitājdās gādās rehšina us 40 schīlineem (i. i. kolwīlnas wehriģume ar 1000 špōlem ismālfatu ap 400,000 schīlinu = 180,000 rubli), linu ratinu špōte turpreetim trihs reises dāhrgāki; gandrīhš tahdā pā famehtrā isēet wairā žilweku darbā spehla pēe ratinu aplāposchānos; wīju labākās Anglu kolwīlnas šabritās pēeteel us 70,000 špōlem ar 200—300 štrahdnekeem, itāi sewišchki smaltus deegus isstrahdājt wājaga lihds 600 štrahdneeku — linu isstrahdāschānai wājaga labu teesfu wairā. Tā 1885. gādā Anglijā 504,000 kolwīlnas štrahdneeki isstrahdāja 1500 milj. mahrzinas kolwīlnas: 8100 milj. arschinas audumā un 300 milj. mahrzinu dīhās, 122,000 linu štrahdneeki turpreetim 190 milj. mahrzinu linu tīk par 400 milj. arschinu linu audumu. Šf tā tad noslahrtām kolwīlnas nospēedōschō konkurenci, kaut gan pašchi kolwīlnas audumi, schirtini, kaliko u. š. drehbes ahīral plīhst un nonehšājos nēlā linu, tad tomehr šarpība ženu sīnā tīk leela, tā sewišchki pēe nabagākam schīram leelīstu pahrtwaru nehmuše kolwīlnas wešchā, kreli, palāgi

nomāhjinātām šimpomāistā karbuntūka bakterijām nonahwet žuhras žuhjinas, kurām preefch tam schahdas bakterijas nēlā newareja pādārit. Wēf peena stahbes wehl zītās weelas, kas dāra sītū eespaidu us sīmības dīghu ishīhjinātojeem fagoziteem. Pā weentāhrtchās mušfū no wahjinajums ween par šewi war ispohtit organisma imuniatē (tā peerāhdijūchi ismehginājumi ar schurtam), tā pehž tā žaur to organisma šakrhjas weelas, kas fagoziteem kaitīgās (peemehram tā pāi peena stahbe arī atāal).

Domās, tā organisma atronās weelas, kurās wāj nu kaitīgās wāj derīgās preefch fagozitu darbības, tīk ap šiprinātas žaur Pšeffera atradumu — tā leikoziti (tas pāds kas fagoziti) no dāschām weelām iop peewillki (tā šafot, peelābināti), no zītām turpreetim atbaiditi. Jau minētā peena stahbe israhdijās par tahdu weelu, kas leikozitus atbaida. Tā tad, ja scho stahbi eeschāstina organisma, tad wīnā aišlamē fagozitus dotees žihnā ar usbrutūschēem sīmības rādōschēem mikrobeem.

Fagoziti teorija isfāidro pēeteelōschā mehtrā wīšās imuniatēes parahdības; wīnā palīhdī šaprašt arī žitās šastus, tā peemehram schahdu: jo d r o s c h a k s d i s h w n e e k s p r e t l i p i g ā m s e h r g ā m, j o š i p r a k a w i w ā f ā g a z i t o s a (fagozitu darbība) un otrādi. Wīšds labi eewehtōids imuniatēes gabijums ap organisma eepotēteem mikrobeem tuhlin šahla pulžēes nestātomš pulšs fagozitu ap potejuma weetu; turpreetim tahdās organismās, kur pehž bakteriju eepoteschānas tuhlin šeloja šastimšchāna un dīhš pehž tam nahwe, fagozitōsa nemāš nebija eeweehrojama un ja tas notika — tad tomehr tōi neezīgā mehtrā. Schahda fagozitōsās ispalīschāna, pehdejā gabijumā, isfāidrojās žaur to, tā sīnāmā organisma fagoziti bījuschi tōti bāilīgi no eepotēto bakteriju atīhštītās gīstis — tā pehdejā us teem dārijūst a t b a i d o f c h u e e s p a i d u. Tee tahdās reifās pāseel afīns traulds un gandrīhš nemāš nedodās us eelāfumo weetu; jo afīns traulds pēe tam eeweehrojama dāschreift deesgan šipra leikozitōsa (leikozitu pādāirochānās), kamehtr žauri žaur schito traulku šeenam eet tīkai ne-eeweehrojams štais — tur pīrmejā,

imunā gabijumā, leikoziti leeleem pulkēem dodās ahtrā is afīnim us bakteriju eeburkuma weetu — tos bakteriju gīstis neatbaida, bet p e e w e l l.

No tam wāram ispeest, tā dabīgās imuniatēes gabijumā fagoziteem eedfīnuse sewišchka ihpāschība — lihdsīgi tā wīstū nerwu žellulam, us turām tetanus (Šarrkrampf) gīstis nedāra nekāhdu eespaidu, wāj arī eschā žellulam, kas weenaldfīgās pret morfiju. Pēe eegūhtās imuniatēes jeb aišfargāschānās spehjas leikozitu (fagozitu) agrākās ihpāschības māinīschās. Schahdu māinu war isfāidrot, nostatōtees dābā us lihdsīgām parahdībām, peemehram us p e e r a f c h ā n u. Dāudš šematū schēku organīsm, peemehram, tā šaktee plāsmōdij, peeron ar laiku pēe šahls un žufura kausējumēem, no kweem, nepeerābināti, tōti bāilīgi — tee peeron pā tīkāh, tā minēte kausējumi tōš pehdīgi peewelt, kur šahlumā atbaidija.

Tāhtal jāaishahda, tā preefch imuniatēes parahdības nepeeteel ar to ween, tā fagoziti mikrobus aprij — teem tee arī jānonahwe, wāj wīsmāš jāpādāra nekāitīgi. Ja tas newoteel, tad šipat wehl war atīhštītēes sīmības; bet arī tahdās gabijums, kur fagoziti nespehjt nomaitat aprihtōš mikrobus, eeweehrojama wīsmāš gausāka sehrgās atīhštīschānās, iģgala wīlšchānās, kas eeweehrojams peemehram pēe tuberkulošās (dilonā) un špālibās.

Tā tad buhtu gāišchi redsams, tā wīšbeeschāldās gabijums imuniatēes atkarajas no šemīgās fagozitu darbības; bet fagozitu teorijas autōrs neleedš, tā war notikt arī tahdi gabijumi, kur imuniatēes dibinājas, us žiteem pāmāteem, tīhri šifīsteem un šimīsteem. Peemehram, tā šiwim nelīhp tuberkulošā (dilonis), isfāidrojums jāmetlē apstahktās, kahdās šiwis dīshwo — uhdens naw tahda us turās weela, kur tuberkulošās bāziti spehju dīghwot un atīhštītēes, wīneem preefch tam wājaga wīsmāš 30 gradū pehž Belsija leelas sītumas. Wēf tam imuniatēes dāudstēf war atkarātees no šagremojamā kanāka šulaw, ja peemehram bakterijām pā scho kanālu jāteel organisma — tur wīnos tad weentāhrtchī šimistā žētā teel nomaitātas. Fagozitu teorijāi rōnās arween leelaks pēeteiteju štais,

u. t. l. Bet izplatās netīvēties tīkros kolvīnas audumi, par strādnieku darba drebēm, tā saukto mantšefieri u. s. drebēm lelu lomu spēlē kolvīnas un dšchutes dšju sajaukums, dšchutes dšjās daudš lehtas nēlā linu, un iştirahdatas lopā ar kolvīnas dšjam par audumeem išdob lehtas un šīpras drebēš, kas no leela swara ween-lahršcheem darba laudim.

Za tad nu jautajam waj warom nahlamibā žeret uš linu zenu želšchanos, tad uš to gan maš žeribas. Kamehr pašahw tahda ruhpneezibas leise lā tagad, strādnieki Walar-Ciropā luhšo ištiti ar wifu lehtakeem audumeem un lehtuma sinā linu iştirahdajumi newar konturet ar kolvīnās un dšchutes audumeem. Tītai šīpra ruhpneezibas pazelšchanās, ušplaukšana Walar-Ciropā waretu mums fagahtat labakas linu ženas, bet ari uš to naw pabrak lo pakantees. Dašchi gan dod padomu, dibinat pašchā Kree-wijā fabrikas un tad neiswest wīs neisstrahdatus linus, bet gatawus audumus uš ahrseiem. Padoms buhtu gū-šchi labš — tīl šahde, ka naw aprahdīs, ar ko lai ištī ruhpneezibas walfšu eemihneeki samafšā linu audumus, tad teem atnem darbu. Tad wehl norahda, ka Kreewijā teefot leelīki eewestī gatawi audumi — waj tad nu tos newarot iştirahdat pašchu semē un tā aistaupti diwlahrejeu mīitiu un feakti (wešchanas malfu) un dot pašchu semēs strādniekeem wairat pelnas. Tahdi notahditaji palafkam naw eestatijūšchees muhšu tirdšneezibas statīstikā, žitadi tee sinātu, ka tee 3—4 milj. rublu gadā, par žil mehš pir-lam linu audumus no ahrseemekeem, ir preelch leelas walfšd pabrak neezija sumā, ka lai žaur tās aturšchanu pānahšu tahdu lauzit žajuhtantu labumu. Bet kas tas galwenalāis, tahdi padoma demēji nesin, ka Kreewijā i-nahl linu un kolvīnās fabrikas gandrīh trihs reises lahrgali nēlā Anglijā, tapehž ka mums pašchu semē naw deelgan mašchinu, sewiškī wehrjōmu un aushamu ma-šchinu fabrikas. Wīšjannatōš lairds permehram kolwī-nas spolite ismafšā Anglijā tīl ap 20—22 šchilīnu (10 rbl.), Kreewijā turpreim ap 32 rublu. Ta pate fabrika, kas Anglijā mafšā 100,000 rbl., Kreewijā ismafšā 320,000 rbl.; pee tam Anglijā rehšina daudš sematūs kapitāla prozen-tūs nēlā Kreewijā. Darba strādnieki Anglijā gan ir dahrgali nēlā Kreewijā, bet torefu tee pastahwigi, žaur wairat dšimumeem ar weenu un to pašchu amatu nodar-bojotees eeguwīšchi tajā tahdu weiklumu, ka išteet uš 1000 spolitem 3—4 žilweiti, kur Wahžijā wajaga jau 10—12, Kreewijā līhdi 20. Sinams, ka ar laitu ari Kreewijā želš wairat fabriku un tā warbuht pawifam aishwabinafees no ahrseimu fabriku iştirahdajumeem — bet tomehr nebrīhšt aishwīst, ka ahrseimes paliks swarigalāis linu turgūs ari nahlamibā un tur pašchu ruhpneezibas pazelšchana ne war daudš ištīhšt, jo šchimbriškam tatschu eewed knapi diwidēfatiu datu no išwešteem lineem atpatak iştirahdatā weidā — wīšu pahrejo patehē turpat ahr-semes.

Atleel wehl jautajums waj mums warbuht nebuhtu

jağreelch leelala wehribā uš smalkaku linu sortu iſgatawo-ſchanu. Ahrseimes, sewiškī Žrijā un Wełgijā lineem pa-wiſam nēlaj pilnigi nogatawotees, bet tos nopluhž wehl pilnigi ſalus. Tā rihojotees dabun sewiškī smalku ſchēedru. Bet ſchajōš lairds jau muhšu lini neteel iſ-ſpeeti žaur ahrseimes linu ſchēedras pahratumu, bet gan žaur aprahdīto kolwīnās un dšchutes audumu lehtām ženam. Weš tom taiſni smalkēem lineem draud nahlamī-bā iſželtees žits jo bihšams konturents — ramijs jeb ſinas jahle. Ramijs peeder pee nahtru ſugas un aug wiſlabaki drebhni ſiltās semēs; sewiškī Rīnā iſ ta iſ-gatawō smalkūs audumus. Ramijs ſīpruma ſinā neſtahw lineem pakatā; ſchēedras smalkuma un glihtuma ſinā tas tos pat ſīpri pahrpēh. Tīlai līhdi ſchim ramijs iſ-ſtrahdāſchana toti geuhta un praſa daudš darba. Ramijs ſchēedra daudš grūhtaki atlobas no ſtebra nēlā linu waj kanepaju un līhdi ſchim wehl nēlahdas apmeerinofchās iſſtrahdāſchanas metodes un maſchinas naw atraſtas. Tīklīhdi tā tas buhtu panahšt, lineem buhs paſaules tīrgū gandrīh ne-eſpehjami konturet, jo ramijs uš puſra weetas wideji labās ſemes tropās (ſiltās ſemes) iſdob 3—5 birkawi ſchēedru gadā, tas naw japluhž lā lini, bet ar iſkapti janoptauj; pee kam wehl jaewehro, ka tas, reiš eestahdīs, uš ta paſcha ſemes gabala aug un iſtura pahridēfniit gaduš, tā lā tīl atleel to diwīreiš gadā noplaut.

Muhšu aptahktōš buhtu ſīpriš laudejums, ja mehš labakas ſchēejnas deht grībetu waj pawifam atſajitees no linu ſchēklam, lā to dara pa dafai Žrijā un Wełgijā — tahdu sewiškī smalku linu sortu peeprahjumi ir pahrat maſi. Turpreim gan mums jāleel leelās swars uš pašchu linu iſſtrahdāſchanu, ta wehl daudšlahri nenoteel ar pee-wahžigu ruhpību, paleel par daudš ſwaku atpatak, žaur ko tītai pašchi palīhšam noſpeet linu zenu, jo nepilnigi iſtīhriti lini mafšā welīgi wairat froktes nautas un tee tā tā jāleel fabritantam pīrims leetofchanas iſtīhrit par dahrgalu darba algu, nēlā mehš to dotinu. Tapehž mums jārhthojas ari hntopīdā ar leelato apſimību un ruhpību, ja grībam iſturet nahlamibā konturenti ar žitām ſchēedru weelam paſaules tīrgū. Tomehr, muhšu ſemtopeem par apmeerinofchānu war jau teit ſchimbriškam, ka linu zenu lahtata reišchana knapi domajama; ari aishweas ſemem, kam tagad tīl lehti jarahšo dšchute un kolwīna, naw wīs weegli — dšchutas lehtums pa dafai eespehjamš deht lehtojēem strādniekeem Žndijā, tomehr ja Žndēſchi grī-beu wehl lehtaki rahot, tad tee jau drih notiku pee robeſchās, kur knapi aishwafjas darbš. Muhšu ſemto-peem jāleel swars uš ruhoigu linu iſtīhriškānu un ari ſeh-las audſeſchānu, kas (ſehhta) pee mums labaka nēlā žitir un tapehž tīl weegli naw iſkonturejama — pahrpēhama.

Dr. phil. K. Ballodis.

Roma kā nauda žehlonis starp pawestn un Stalijas karali.

No A. Wintera. (Beļgas.) II.

Rā žeen. laſtaji ſin, paweſts teel ſkaitīs no wīſas pa-ſaules katolu tīzgeem par apuſtuka Pētera pehžnahžeju un Kriſtūs weetneeku wīrs ſemes. Rā tahdam, tam teel parahdīs deewiſchīgš gods. Rātris katōš metas preelch wina žēdš, ſtuhpsta, audienžē peelaifš, tā lahju un tā lahtat. Pahris mehneſchu preelch Romas eeenemſchanas paweſts Pius IX. iſta wīſeem kardināleem un Stalijas biſkapeem poſlubinat toti ſwarīgu un rāhtu-riģu tīzibas liſumu (dogmu), ka paweſts eſot nemaldīgš, tas ir, wīſš, ko wīnſch runā jeb dara ir „tahds, lā Deewa liſums ſwehts“. Tā lā nu žilwels nēkad newar buht nemaldīgš, jo žilwela dabā pate par ſewi ir jo ne-pilnīga, tad ari pat daudš katolu bija ſchim nolehumam preim, bet — tas ſpreests, tas noſpreests. No ta laika žehlās ironiškā paruna: nemaldīgš lā paweſts.

Žannatōš lairds paweſta wāra un autoritate, war gan teit, ir toti wahja tapuſe, it ihpaſchi ſalīhſinot ar wīdus laikeem, kur paweſts ſkaitījās par wīſas kriſtītās paſules pahrwaldneeku, tā lā no wina bijās pat tee wiſwārenate waldīneeki. Lai tīl atžeramees, kas notika Kanofas pīt. Warens waldīneelš (keiſars Žndriks IV.) ſche 1077. gada janwara beigās iſluhštās tā ſatot piſchīdš — uš želeem meetes, paweſta ſchēlakſību, jo to torefeješ lairdš ſāme-dīa wina lahtu grahmata (Bannulle), tas bija paſubia žilwels: ne tam lahdš drihkteja eht dot, ne mohjās weetā eeenem. Kurſch grībeja, tas to wareja beš jeb-lahda ſoda nonahwet un tā lahtat. Ar wahrdū ſatot — žilwels bija paſudināts. Tee laiti nu gan, waldees Deewam ir beigi, bet ari ſchodreen wehl pahweſtam ir jo leela wāra par wīſeem katoleem, kurā paſaules molā tee ari nebuhtu. Wīrlabakāis eeroziš ſcho waru iſpīdīt ir: 1) katolu garidneezibas beſlaulība, jo buhdams beš ſewas un behrneem katolu garidneeks ir daudš neahtarīgāš no ta ſemes ſuhriſcha, kur tos dšhwo un war tīk pahreješ weegli un ahtre uš žitū walfi. ja laizigā waldība tam atrautu algu jeb žiradi lā ſoditu par to, ka tas paweſta intereſes wairat eewehrojiš, nēlā waldības; 2) tā žautā auſu grehtu ſuhdība, jo ſinadoms wīſu ſawu draudſē ložeti grehtus, katolu gariſneelš tura, tā ſatot, wīſas ſawā rola, jo ſin kaita wahjo puſt, un 3) katolu baſnīkōš waldēš nemehtš wīſpahy ruhpetees par garā iſgīhtību draudſē, jo jo wairat draudſē iſgīhtotā, wairat tā ſah-l tīzības dogmas un paweſta pawehlēš kriſtīkati apluhot. Šchahdu eemeflu deht ween pa leelakai dafai Wahžijā paweſts uſwareja leelo Wiſmarlu tā ſoutajā „kulturas ſawā“, lai gan tā „ſahkumā Wiſmarls bija ſwīnigi un paſchapiņigi žēižs: „uſ Kanofu mehš ne-eefim!“ (Wērlibu nu gan nōndu nemalſā!)

jo pamati, uš lahdēem tā ſtutejaš, naw ſagraujami; wina ne tīkneen nerunā preim līhdi ſchim ſakrahjuſchamees peedſhwojumeem (ſalteem) par ſipigām ſlimībām, bet iſ-ſlaidro wīſuſ ſchahdu ſaktu galwenos žehlonuš; ta palīhdi pat wiſſareſchgitatōš gadījums žil nejiſ wairat tīk pee gatiſmas, lā līhdi ſchim (peemehram pee imunitates prei-ſiſliſu, pret iratu ſunu ſodumu u. t. l.).

Bet leelalāis fagozitu teorijas nopelns tas, ka wina ee-gumwī ari praktiſtu noſihmi: to ſahh jau iſleetot ſlimitās pee diagnoſes uſtāhdīſchanas, prognostiķas un pat pee ſlimību dšēdeſchanas. Šcho wīnas ſlimiſto noſihmi newarom ſchimbriškam tumal apluhlot, minejām wīnu tīkoi tamdeht, lai laſtājš nedomatu, ka fagozitu teorija, lā daudš teorijas, laba gan preelch grahmata peeratſiſchā-nas un intereſantu ſinatniſku ſrihdu ſajelšchanas, gar praktiſtu dšhwi tomehr tai nēlahdas dafas naw.

Un ſtrīhdu wina ſajehla gan ari — daudš. Neweenu „punktu“ wīnā neatſahja beš ſiſaſchanas; ſewiškī to preineeki negrībeja aishē, lā fagoziti paſchi waretot baktērijas guhštī — pehdejās, pehž ſcho preimeeku domam, eſot aktīwas un paſchā s-eleentot fagozītōš.

Bet daudš iſmehginajumi peerahdija, lā bakterijas ne-buht naw ſpehīgās tīk žauri žaur fagozitu meeſas — ſermena wīrſejo lahtu, turpreim pehdejeem bakterijas ee-riht toti weegli. Tahkal preineeki apgalwoja, lā fagoziti iſtat tad ſpehjet ſatwert ſlimību dihgūš — mikrobus, lād wīni no organiſmā ſchēldrajām weelam jau eepreelch nōmaktati. Bet ari uš to tīka iſmehginajumu želā pee-rahdīs, lā fagoziti notwer pilnigi dšhwas bakterijas un lā tās fagozita ſerment wehl dšhwo tahkal.

Za peemehram fagozītus, kurū ſerment atronas Sibi-rijas mehra bakterijas, eelaiſch buljōnā, tad eewehrojams ſchahds ſalts: fagoziti paſchi drihš ween nobēiſdās, bet

*) Tahds fagozītus dabun, eepotejet ſopam, kas pret Sibirijas mehri imūn (ſpehīgā aturētees) ſcha mehra: dihgūš — bakterijas un iſſpeſchot pehž tam iſ potejuma weetas pahris pīteenu ſchēlōruma — kurā tad daudš tahdu fagozitu, kas neſin lā no ijuſchī minētās bakterijas.

bakterijas paleel ne tīkneen dšhwas, bet aug pat tahkal, iſſteepdamās par garām ſchēedram.

Ari profefors Aſanaſjens nodarbodamees eſſperimen-taleem pehtijumeem ap tuberkuloſas (dilonā) attīhriſchanos (truſchu plauſchā), eewehrojiš, ka, tīklo tuberkuloſas ba-žiti tīlſchi eſchloſkīti mehgināſchanas noluhkeem iſſeetotā lopa aſintē, tos pehž pahris minutem tuhtin apſtahjuſchi fagoziti, waj nu twerdami bažil-s rotā, waj ari leeleem pulkeem tos apſehšdami. Tur newar buht ne runas no nedſihweem bažikēm, profefors Aſanaſjens ſaka, jo lā lai tad tee galu galā uſwāretu pašchus fagozītus lā ari wīſu organiſmu.

Kur nu nebija eespehjamš nolēgt, lā bakterijas, no-nahluſchās imūnā organiſmā, tomehr wehl paleel dšhwas (dšhwo tahkal pat ari wehl fagozītōš), dašchi uſtāhdija jaunū hipoteſi — lā tās warbuht imūnā organiſmā ſau-dejot ſawas kaitīgās ihpaſchības, newarot warbuht wairē iſſtrahdat ſlimību radoſchōš ſolſanus (giſtes), un ar tah-deem nēoitiigeem mikrobeem tad gan warbuht leitožiti teefot galā, žiteem wahrdēem: fagoziti tad iſpat, waj bi-juſchi waj ne — wīnu darbība nēlā tad nenofihmē.

Lai ſchahdu hipoteſi — apgalwojumu apgahtu, bija jāpeerahda, lā bakterijas nonahluſchās imūnā organiſmā, neſaudē ſawas giſīgās ihpaſchības, un to peerahdija Paſtera un Tſchemberlenda iſmehginajumi, — iſrahdijās, lā bakterijas dšhwodomas imūnā organiſmā, ne tīkneen u e ſ a u d e ſawu wīruſenji (giſis ihpaſchību), bet paleel dašchā ſinā pat wehl ſpehīgālas. Šchahdā želā panah-lamas wiſzgiſīgātās bakterijas.

Žalts iſſtādrojams ſeloſchi: pehž mikrobu eepoteſchā-nas organiſmā iſželas žihna ſtarp wīneem un fagoziteem, kurā žihnā iſtāb weena lā oira puſe dabun eewingrinot ſpehklus: fagoziti paleel wehl ſpehīgāki mikrobu nōmaktā-ſchānā un pehdeje eegūht leelaku darbības ſpehju.

Tā tad ſakti peerahda, lā imūnā organiſma fagoziti ſpehji ariht un darit nēlātiģus pilnigi giſīgus mikrobus.

(Turpmat beļgas.)

Žilwela ſermena leelumš.

Parīſē preelch lahdā laita iſnahja kīāj intereſanti apjerejums no Dr. Rabona par žilwela ſermena leelumu. Šchīnī rakſā Dr. Rabons nodarbōjās ar jautajumu, waj žilwela ſermena leelums ar tā parahdīſchanos paſaulē wa-wiſeem neſlāitameem gadeem pahrwehretees jeb nē. Žau preelch Rabona — K w e t e j s tuhttoſchu abejada dš-muma ſermenu leelumu un ſmagumu mehrojis un pehtīhš un noteižis ſeloſchus žaurmehra ſlāitlūs: 30 gadis meju wihreſcha auguma wīdus-mehrs ir 1⁶⁰/₁₀₀ metru (1 metrs = 3 pehdam 3³⁷/₁₀₀ ſolam) un tīl pat wežas ſeeweetes — 1⁹⁰/₁₀₀ metru leelš. Bibeles „Rehniņu grahmata“ žihnas noſahhā ſtarp Dawīdu un ſoliatu pehdejā ſer-lumu noſata pat 5⁹²/₁₀₀ metru (ap 17 pehdām), tā tad miſſchi, kurus mehš gadtirgu buhdās apdrihnojām. Ai muhšu ſlāitakee gwardi buhtu prei ſoliatu iſhēi neejiņi pūndurīſchi. Žau Homers, Herodots, Plutarķis (Sen-Greeku rakſneeki) juhštās par žilwezes panīhriſchānu (de-generoziju) un Bergils (Romēeſchu rakſneeks) apbrīho ſeno žilweli leelumu un miſlu ſaulu ſaſtahwu. Tahsch ſchis gaudas naw pamatotas. Dr. Rabons ahlī iſpehētīhš tuhttoſchus aishwehturīškā laikmetā ſaulu iſſerakumus un atradīs, ka paſaules pluhdu (diluwiāl- un aſuwial-) laik-metā žilwela — wihreſcha žaurmehra mehrs ir bijis tīkai 1⁶²/₁₀₀ metru, pehž pluhdu laikmetā apmehram tīl pat daudš un ſeeweetes garuma žaurmehrs 1⁵⁰/₁₀₀ metru. Behtīſchanas darbūs iſdarīja pee 5 (pīrmā laikmetā), 429 (otrā) un 189 (treſchā laikmetā) ſaulu ſaſtahweem. Wī-bejais ſermena garums aishwehturīškā laikmetā (pee 215 wihreſchēem) ir 1⁶⁶/₁₀₀ metru, pee ſeeweetem (39) 1⁵³/₁₀₀ metru. Un tas ſewiškī atteežas uš ſw. Marzela kaphēti-ſſaktojeeni wīdus laiku Parīſeſchu ſaulēem, tad ſcho wīdus mehrs bijis pee wihreſcheem 1⁶⁸/₁₀₀ metru un ſeeweetem 1⁵⁵/₁₀₀ metru. Galu galā iſnahē, ka muhšu laiku žilwela žaurmehra garums ir par lahdēem trīn ſantimē-terem (1 metrs = 100 ſantimētru) paleeſinājis. Tā tad ir maldīgās wiſpahreſās domas, it lā ſagadejee žilweli buhtu auguma ſinā maſaki nēlā wejds lairds. Sinatne mums mahža gluſchi otradi.

Romas seemeta datā, šķipus Libra upes, pagētas lepmi un vareni Sv. Petera baznīcas milšu kupolis, no flavenā Mikela Andželos buhvetas. Baznīcai visaplahti leelas ehtas, no kurām atdalās milšīgā Vatīkana pils ar sateem 11,000 kambareem un 3 pagalmem. Veeliskā pūstrinki stēpjas gar visu warena Sv. Petera laukumu, baznīcas preekščā dimfabrščā un ischerefahrtinga milšu pihlaru rinda. Kas us scho laukumu pirmo reis atteel tas teel waldsinats no schi flata. Zeescham zeenigatas weetas pasaulē preekšč katolu baznīcas galwas jeb „Krištas weeneela“ newaram eedomatees.

Apluhstojis Petera baznīca, Watīkana mušejās un leelo pamesta bibliotēka, šaktu prahtot, tā gan lai redsetu ori pašču pamestu, jo ta tāl ir launa leeta „būht Romā un neredset pamesta“. Bet tā to lai eesahf, jo Romā nepa- šistu neweena zilweta, ari ne-ėjmu katolizigis, bet — „Lezeris“.

Za mušju Waldbai buhtu bijis jau toreis fawis suhtnis pee pamesta, tad, protams buhtu pee ta greešes, bet tahda nebija un — ne ilgi gaidijis nolehmū greeštes pee Frantschu suhtneezibas sekretara. Jau otrā deenā ja- nehmu no suhtneezibas kumeru, kurā lihdsjās laipnai weh- šulei atradās ari schahda bitete ar pamesta pašča seegeli:

„Sacri Palazzi Apostolici.

Biglietto d'ingresso alla Capella Sistina in Vaticano per assistere alla Sacra Funzione che avrà luogo alle ore 10 1/2 antim. di Mardi 3. Marzo corr. XIII. anniversario della Caronazione del Regnante Sommo Pontefice.

Vaticano 1. Marzo 1891.

Il Maggiardomo di Sua Santità Prefeto dei S. S. P. P. A. A. † Luigi Arciv. di Petra.

Il Biglietto è personale. — Signori in frack e cravatta bianca.

(Swehtu Apustutu Pils.

Se-ejas bitete Watīkana Sīstīnas kapelē klahf buht sminigai Deewa kalpoščanaī pulstien 10 1/2 no rihta, trešdeen, 3. marīā 1891. g. Wina Swehtības Wirspreetēra XIII. kroņeščanas swehtīds.

Watīkanā, 1. marīā 1891.

Wilskungs pee Wina Swehtības Luigijs.

Bitete personiga. Rungeem jabuht frakās un balteem kallantīneem.)

Tā tod nu bija parahdīščana rokā, ar kuru wareju eetit pamesta Leona 13. kroņeščanas swehtīds flavenā Sīstīnas kapelē (Watīkana pils).

Notekā deena, 3. maris 1891. g., bija klahf un nu dewos turp pilnā parahdes mundeerā, jo bitetē bija preešimets, ta lungeem jabuht frakās ar balteem kallantīneem. Zeelais Petera laukums bija jau pilns ar ekipaščam, tad es tur nobrauzu, lai gan wehl bija gondrihs stunda lihds swehtu sohtumam. Dewos pa platajam trepem augščā. Wīnu wīreģalā stašw diwi pamesta Schweizu garbeschi us wakti, fawds raibds patihkums wēznodes mundeerds. S- n- lahrtigi tee apluhsto Kceewu mundeeru, kuru gan til loi- retri dabun redset un atdod militarisko godu. Dodos tah- taf. Trešotes sulaini man it godbijigi steidsas klahf manteli noneem. Pee ee-ejas stašw weens no kambar- lungeem. Kamehr wehl taišos fawu biteti usrahdi, tā to ziti dara, tamehr wīnšč jau semu klanidamees lihds mani dotees us — diplomatu lošču.

Dodos us Sīstīnas kopeli. Sahles, zaur kurām jaet ir pahrpilditas ar taudim. Galwa pee galwas. Tikai pamesta Schweizešču garde stašw sahles garās rindās un gahdā par swabadu zetu, pa kuru došees spoichais gahjeens. Šchurp un turp štraida ar selta treiem no- schuhti sulaini, ošjeeri, lambara lūngi. Karis steib wehl scho to nosahrtot, jo goda deena ir leela.

Bate kapele jeb pils baznīca ir wehl patuščā, tikai mašois koris pa labu roku ir pilns tā peebahstis ar augsti- manu damam. Wīšas tās gehrbuščas smagās dahrgās sīhda sebru drehbēs, rolās ilkatrai no wīnām glišta operu glahse, kuru tās lihdsi nehmuščas, lai waretu labali swehtu tehmu apstait.

Genehmis weetu Frantschu suhtneezibas loščā un ap- sweizinajees ar laipno suhtna sekretaru, apstalos nu wis- aplahrt un apbrīhnoju Rofaeta brīhnuma mahšlas dar- bus, ar kureem tas preekšč gaduštneem glešnojis pa- westa pilsbaznīcas greešus un jeenas. Schehl tikai, ta schee warenee mahšlas raschojumi no laika soda jau daudf dautf žetufchi.

Pamajam sahl sarastees wīš diplomati, Itālijas aug- stātee aristokrati un Maltas bruneneeki. Zil schē janku- mal Wīšas pasaulē katolu tizigaiām waltim ir pee pa- mēsta fawis preekščahws (ari Kceewija, kuras pawalst- neeku starpā buhs lahdi 10 mīljoni katolu, eerihloja tā jau minets, nesen ir jawu preekščahwu), tā tod redšam wisadu tautu mundeerus: — tur nahf lepmi un apšchapsinigi Spanijas grands, mirdjedams fawās selta

trešes, tur atkal Brāfiteetis, tur Bahhijas suhtnis, pawa- bis no fawem suhtneezibas ložeteem, kuri tagad us- wīlufchi fawu kawa mundeeru ar sudrabaino jostu un ipihdigajeem upleischeem. Bet wiskrahščnaki ir Maltas bruneneeki, kuru leelmeisters lahdtis bija pat Kceewijas keifors Pawils I. Zeelas it tā is tohtās fenatnes, is aif- tezejuscho gaduštneem tapa, schee wihri buhtu zehluščees, lai wehl reis pamesta goda deenā schē eerastis. Lehni un sminigi wini eenahf, lehni tee eenem fawas weetas, druhmi un fawadi ir wīnu gihuja waibhi, melns ir wīnu garais, platais mehietis, bet us ta krubtim mirdf un lai- stas baltais sudraba krustis un apatich mehietis redšams purpura sarkana is wawks, ar selta schoreem apšchūts un platu selta jostu aploks.

Un tad ari, pehz neilgas gaidiščanas dširdama tahlumā it tā pehrtona rubščana, ta noht arween tuwat — jau atflan „urra“ saujeeni un roku plauščehinaschana, jau tumojas pilsbaznīcai sminigais gahjeens ar swehtu tehmu, kuru no wīšam pasaulē malom Romā eeradufšees katol- tizigi žetotaji ar warenu entusiasmu un gawilem apšweiz.

Un te jau ari nahf par slegini augtee kambartungi un pilsmarščali, tad schabofjeeris, kuršč nef us samta spiltwenina pamesta posihitmo trihsahrtigo kroni, tiaru. Schis smagais tihra selta kronis ir behtriin arbehtis ar dimanteem un žiteem dahrgem atkumeem. Paščā preekščā tam spogutojās weens no leelakeem dimanteem pasaulē. . . Pehz schis pamesta goda un waras sīhmes, kuras nešejam eet abās pusēs ofjeeri ar plikeem sodeneem, nahf krahšč- nas nešumes, no 16 preekereem nefas. Schē sehšč us balta sīhda sehntrehšla pots swehtis tehws. Tilkto nestu- wes pee durwim parahdas, wīš triht us žeteem un galwu noleekufchi sanem wina swehtību.

Pamestu nef garom, rindā nostahditee staltee nobel- gards saldati atdod godu fawam waldneekam, kuram latrā puse kambartungi nef baltos leelas srausa spalwas krahščnu seltitu fahrtimū galā. Tad nahf kardinati fawds gards purpursarkands talards, tad biškapi silgani-bruhnds (wioletds) apgehrbds, wīš pa diweem rindā. Tad nahf kambartungi un tā tahfaf.

Gowais gahjeens nonahf baznīcas galā un apstahjas pee pamesta trona. Nestumes nolaišč semē un kamehr swehtais tehws noschščas us tronā, wīš wina pawadoni eenem fahris fawu weetu baznīcas swabadajā pusē. Tuhli ari wežalais kardinats eesahf Deewa kalpoščanu. Pehi ihša brīhšča atflan no publikas azim pa datai paslehtās weetas pamesta pīs kora dšeesmas. Zil burwigi jankas ir schis sķonak! Rā tās pluhit tehni, jahdi, mihligi, lub- dsošči, tad atkal aifgrahbjochi, augsti gawiledamas, Deewa leelo schehlasību teikdamas. Wehs wīš klawšja- mees ne dwaščas newilkdani. Zil labu dšeadščanu es wehl netur un nelod nebiju dšibejis.

Un tad nahf pamests pots us altara, lai pateiktos pots tam Widaugstolajom, lai aifluhtgots pots par teem f i m t e e m i l j o n e e m, kuri wīnām garigā finā padoti. Diwi kardinati to apgehrb ar dahrgem talareem un us- leek dahrgo tiaru galwā, tad pawada lihdsi altaram. — Drihti ari atflan no tureenes lehna, bet staidra un mih- liga balfs. . . Mums, klawštajeem, paleet it fawadi ap- šehi, dširdot scho pasaulē widaugstato, wiswarenato ga- rihšneeku Deewu luhdsam. Un tad metamees ofkal žetds un luhdsam par wīšu zilweji. Baznīca walda swehtis kufums, fahris pamesta wahrdinšč gaischi dširdams. Deenwīdus faules stari eepihd zaur logu, tee rotajas us dahrgā altara. aspihd tur mahšlīgo selta krustu ar Kr- uščahstā bīdi, tee noslīhd semat un paleet rotajamees us ta fawodā trona, kura nešejam naw walfis, bet kas to- mehr ir waldineeks un kura griba teel wehl weenmehr no žiteem waldneekem zeenita (weem. Portugālijas karalis neudrihtstējas schinis deenās braukt us Romu Itālijas karali apžeemot. Pamests tam bija lizis mani, ka ja tas nahf us Romu un apžeemo ari Itālijas karali, ka tad wīnšč, pamests to wairē nepeenem).

Un tad atkal atflan burwigi jankās klawas dšeesmas, kuras pluhit zaur bahniņu un faweeno wīšu krahščno stau- weenā weenigā jankā redšamā, dširdamā un juhtamā bīdē.

Un pateek bīde ir jankā: tur bahnīcas galā baltais sīhda tronis ar selta swaiginitem ischuhis un ar seltiām pamesta žilis sīhmem isrotats, pa kreisu roku altaris ar tur žetds metušchos pamestu, tad wīš kardinati, biškapi un kambartungi, tuwat loščās wīšadu tautu diplomatijas ložetti, staitiules damas, kuru waidišni eklarufchi, kuru azinās spulgo no sojuhminajuma un baznīcas widā — weens pee oira, staiti tā ošoli pamesta gards saldati. Sahwedami frontā us wakti tee newem wis fawas selta kiweres noht, bet swehtu luhgich- nu luhdot peeleel til labo roku pee kiweres malas. Saules stari aifpogulojas ari schinis kimerēs un laittit loitas, kur til garais baltais foalwu kufchis lahdu laukumū neapšegu atstahj. Kreičā rolā teem gari sudraba helebardi (schēlpi ar žirwi galā). Wīnu mundeerds ir fawads un atgahdina mums widus laikus: swahrti ar augstām pedurtneem (gandrihs tā sčim- lahščam damam) un platas bīšas. Wīš audums fa- stahw no plātām melnām un dšelenām sīhda drachnas srehmelem. War gan eedomatees, zil fawadu eespaudu

schahds apgehrbds atstahj! — Un zil krahščnā rahmi- wīša schi bīde: Rofaeta mahšlas raschojums! Zeescham, zeenigakas weetas pasaulē grehti eedomatees.

Pehz lahdas stundas heibšas deewa kalpoščanas. Wehl atflan pehdejā dšeesmu stana, kura wehl ilgi stan mušju aujis un tad ari sminigais gahjeens bodas tahdā pat lahrtibā us pamesta audienzahli, kur swehtais tehws pee- neems suhtnu laimes wehleschanas. Atkal metamees žetds, atkal sanemam swehtību no schi mihligā zilweta, is kura sildām staidrām azim dwešč mums pretim neissalama lahšardi. Ne masako gurdenību nereščam wina patihla- mds gihmja waibhds.

Tilkto pamesta nestumes pahrtēel par baznīcas slegini, tad jau ari wīnu atkal fagaida tizigo gawiles: „urra“ saujeeni un roku plauščehinaschanas. — Aifflan ari lomandās saujeeni (Frantschu walodā), sahles un koridorbs nostahdītās saldatu rindās atdod atkal fawam waldneekam godu. — Swehtki beigti. —

Žeen. laštaji, kas schinis rindinās lafjuščhi pamesta suhdšehonos par wina grehto dšihwi, tee it newiūs pa- domās: „nu, til grehta wīnām ta dšihwe nu nemas naw.“ Un pateek! Ari Bahju keifars Wītums II. ešot žetis, Romā weejodamees: „Diese Gefangenschaft ist gar nicht so übel“ (schi wangneeziba nemas naw til launa).

(Turpmat beigas.)

No eelščjemes.

a) Waldbibas leetas.

Widšemes gubernas semneeku leetu komiščjas kanže- lejā par opkaltotaju eezelis muščneeks Mawritijs Gorba- tšewitlis. (W. G. A.)

Widšemes gubernas waldes kanželejas eerednis Ei- schenijs Noschins us pašča luhgumu atlais no amata.

Baltijas domenu waldes kanželisti D. n. ajews un Spijs pa- augstinoti par koleģiju registratoreem. (W. W.)

Rīgas apgabala teesas ložeklis Fedorows pahrzelis tahdā pašča amatā us Tambowas gubernu. (W. W.)

Rīgas pasta kantora III. schēras eerednie Dombrow- stis šlimibas deht atlais no deenasta. (W. G. A.)

Zehsu pilšehtas skolas skolotajs Jankons eezelts par Tulumā pilšehtas skolas ahrščtata skolotaju. (R. G. A.)

Pee Kurfemes gubernas waldes leestaitiis unimer- sitates kursu pabeigušchais Pawils Menschikows. (R. G. A.)

Par Kurfemes akzises waldes sekretaru eezelis Jel- gawas apgabala teesas sekretara palihgs Žemgenijs Kfi- mows. (R. G. A.)

Kurfemes gubernas akzises waldē par grahmatwedi eezelts tās paščas waldes sekretars Swows. (R. G. A.)

Kurfemes gubernas akzises waldes grahmatwedis Wladimirs Jastilows eezelts par III. apgabala ufrauga wežalo palihgu 5. eejrtai. (R. G. G.)

Leepajas pasta-telegrafa kantora VI. schēras eeredni Karlis Seebergs un Guktows Wītmānis pahrzelti us Wladitawskajas pasta-telegrafa apgabalu. (R. G. A.)

b) Baltijas notifumi.

Baltijas domenu waldes preekščneeks, barons Nikolajs Petrowiščs Mellers-Sakomekšis, 11. oktobrī pehz ilgas šlimibas nomiris.

Widšemes muščneeziba fawu lahrtiejo rudens šapulji eesahšs 20. nowentbri.

No Lasdones draudses. 8. oktobrī Lasdones draudse, tā jau ilgadus, noswīneja fawus „bibešu sweht- tus“, kur dabujām dširdet no weetejā mahžitaja par mušju bibeles beedribu un wīnās nodarboščanos. Pirmos bi- bešu swehtus Lasdones draudse noswehtijuse jau wairal nekā 30 gadus atpaka, kur mahitajs Gulede tos pirmo reis usahjis. Us swehtiteem ari schoreis bija eeradees mi- netais dwehsetu gane, kuršč jau Lasdones draudsi ir atstahjis wairal nekā 20 gadus, aifseedams us Wez- Pee- balges draudsi. Mušju bibeles swehtus puschloja, wee- teje dšeadščanas kori, Peteršona kga wadibā nobšedami panisfaw 4 garakas wairal balšgas dšeesmas: dimas dšeadaja wihru koris — dimas jankis koris. — Mušju draudses skola telpu finā nepeteelofcha. Tavehz gan to wadjasetu paplašchinat — jeb pat jaunu želt, tai tad drau- des behrneem nebūtu jomaldas pa žitām tai lihdsigām skolam. Waj tas gan ir kreemi, ka meitenem lahdu werhi ja- eet gulet us mahžitaja mušču. Auktds un putenainds jeemas walards turp eedomas un rihids atpaka breenot tās samehrje fawas lahjas un drehbes un tad tā ir ja- dšihwo skola wīšu deenu, zaur to war žetees dahchadas šlimibas. Keršimees tal reis pee draudses skolas pahra- boschanas. Bahšim weenprahrtigi! Weenoteem spehteem daudf kas eespehjam. Lai gan mehš wispahri ne-efam nekahdi tumšoni, tad tomehr schehl redset, ka ir ari tahdi, kas wehl neaproti wispahreja labuma un tadehš kawo tam preti. Tā nupat nesen aifstahija weenu (X.) frogu, kuršč pateek bija par taunūnu un postu wīšai aplahrt- nei, tomehr dahchi to grib wehl atwehrt, bet žerams, ka

begjannu, gan zaur sabfifam, laitigeem kutaineem, pluh-beem, wehtram u. t. l.

Kreewija 1894. gada no abrfentem pawifam eeweffi 384,100 labatas pulfteni: 52,300 feltu, 250,300 fubraba un 81,500 nifeta pulfteni.

Kreewu dfeffzeta kongrefa peenemf preefchlitums par grahmatu un drufas leetu fubfifchanas mafas paweminifchanu. Mafsa aprehtinoma 1/2 kap. par pudu un werfti, bet pee tam wina par weenu pudu nedrihft nelad buht leelasa par 50 kap., lai fubfijums buhtu fubfams nefu zit tahtu. Preefchlitums finams wehl no finantifchu ministrijas apftiprinams.

Kreewija pehz jaunakam ftatiftikam finam pawifam 764 femneetu krahi un aifdemu kafes.

Olu ifwedums if Kreewijas arween pawairojas. Scha gada' augufta peemehtam ifweftas 106,079,000 olu, kamehr pehz tajā pafcha laifta it 78,645,000 olu, ta ari fcha gada pirands aftonds mehnefchs ifweftas 994,749,000 olas, pehz turpreti it 645,918,000 olas.

Finantifchu ministrija eewehrodama to, ta parah-dijuchas wiltotas ftatrufuku bifetes, iffino ifho wiltoto kredibitetu galwenafas wafifchchanas fihmes:

1) Wahrdas „Cro“, faneetu krahtina drufa, bifetes rafku pufe augfcha pa labi (wirz zipara 100) it newee-nabi falfits: burts C eet zauri wahrdam „Kредитный“ ftarp burtem K. un P., un newis ftarp P. un E., fa u ifham bifetem;

2) pahrwaldneeta „Ю. Кривовиц“ parafka lishums uf wiltotam bifetem fneedias lishf burtem „y“ wahrdas „рубль“ kamehr uf ifham bifetem fchis lishums beifdas wahrdas „рубль“ P burtem blafus un

3) ifho ftatrufuku bifetu numuri nefneedfas pahri 200,000 un uf tam atrodofchos kafeeru wahrdu ftarpā neatrodas newzens „Туровъ“. Turpreti wiltoto bifetu numuru fflaitis fneedfas pahri 200,000 un it drufats kafeera „Туровъ“ parafks.

Wef tam fewifcha wehtriba jagreesch uf bifetes bides (Keifareenes Karrinas II. portrejas) wuf; uf wiltotam bifetem grawejumf ir eewehrojami praftas un daschās dasās (fewifchi ghijnja) daufd nefftatrats fa uf ifham bifetem.

Tautas apgaismoschanas ministrija eefneegufe wafstpadomei luhgumu behf 500,000 leelas fumās at-laujas ifglitibās lishfektu pawairojchanai walfsi.

Peterburgā aftaus eerhtot behmafhas ftolu preefch wafstfigateem behneem. Glodā beh brikwām mahzibam ftoleni par brikwu ari wehl dabufchot brofafu.

Tautas apgaismoschanas ministrija drihfumā ifchleifchot jautajumu par obligatoriftu (noteiftu) mafgadeju fabrikas ftahdneetu ftolojchana. (Ruff. Web.)

Mafkawā zefamam Aleksandra III. peeminellim par labu lishf 1. oktobrim pawifam eenahfufchi 1,147,901 rbf. 6 kap.

Wef tam fewifcha wehtriba jagreesch uf bifetes bides (Keifareenes Karrinas II. portrejas) wuf; uf wiltotam bifetem grawejumf ir eewehrojami praftas un daschās dasās (fewifchi ghijnja) daufd nefftatrats fa uf ifham bifetem.

Tautas apgaismoschanas ministrija eefneegufe wafstpadomei luhgumu behf 500,000 leelas fumās at-laujas ifglitibās lishfektu pawairojchanai walfsi.

Peterburgā aftaus eerhtot behmafhas ftolu preefch wafstfigateem behneem. Glodā beh brikwām mahzibam ftoleni par brikwu ari wehl dabufchot brofafu.

Tautas apgaismoschanas ministrija drihfumā ifchleifchot jautajumu par obligatoriftu (noteiftu) mafgadeju fabrikas ftahdneetu ftolojchana. (Ruff. Web.)

Mafkawā zefamam Aleksandra III. peeminellim par labu lishf 1. oktobrim pawifam eenahfufchi 1,147,901 rbf. 6 kap.

Wef tam fewifcha wehtriba jagreesch uf bifetes bides (Keifareenes Karrinas II. portrejas) wuf; uf wiltotam bifetem grawejumf ir eewehrojami praftas un daschās dasās (fewifchi ghijnja) daufd nefftatrats fa uf ifham bifetem.

Tautas apgaismoschanas ministrija eefneegufe wafstpadomei luhgumu behf 500,000 leelas fumās at-laujas ifglitibās lishfektu pawairojchanai walfsi.

Peterburgā aftaus eerhtot behmafhas ftolu preefch wafstfigateem behneem. Glodā beh brikwām mahzibam ftoleni par brikwu ari wehl dabufchot brofafu.

Tautas apgaismoschanas ministrija drihfumā ifchleifchot jautajumu par obligatoriftu (noteiftu) mafgadeju fabrikas ftahdneetu ftolojchana. (Ruff. Web.)

Mafkawā zefamam Aleksandra III. peeminellim par labu lishf 1. oktobrim pawifam eenahfufchi 1,147,901 rbf. 6 kap.

Wef tam fewifcha wehtriba jagreesch uf bifetes bides (Keifareenes Karrinas II. portrejas) wuf; uf wiltotam bifetem grawejumf ir eewehrojami praftas un daschās dasās (fewifchi ghijnja) daufd nefftatrats fa uf ifham bifetem.

Tautas apgaismoschanas ministrija eefneegufe wafstpadomei luhgumu behf 500,000 leelas fumās at-laujas ifglitibās lishfektu pawairojchanai walfsi.

Peterburgā aftaus eerhtot behmafhas ftolu preefch wafstfigateem behneem. Glodā beh brikwām mahzibam ftoleni par brikwu ari wehl dabufchot brofafu.

Tautas apgaismoschanas ministrija drihfumā ifchleifchot jautajumu par obligatoriftu (noteiftu) mafgadeju fabrikas ftahdneetu ftolojchana. (Ruff. Web.)

difchanas finā eeguht pirmo fchtriu, fas bifi panahfam it zaur wegakā brachā nahwi. Fimellefchana uffahfta. (Grodnas Sub. Aw.)

Mifchni-Nowgoroda tahds infcheneeris ifgatawojis normalu ftahdneetu dshwofktu projektu, pehz tura eetaifamī tahdi ftahdneetu dshwofktu — nami, tuzās telpas preefch dimeem artekem — tahdeem 30 zilwekeem. Eftahdneeteem par tahdeem dshwofkteem ifnahftot mafst 1 rbf. lishf 120 kap. mehneft.

Kanā pee jaunbuhmetās Petera-Pawila katedrales, ta „Wikenf. Weftr.“ fino, nefen ap pulftem 7 watarā nogalinajusees tahda jauna, nepafstama dama. Daufdi deewalpojuma apmetletaji dshirdejuchi norihbot diwus fchahweenus, bet tumsas behf nebifi eefpehjamf kout ko faredfet. Daschi deewalweffjei if bafnizas ifnahftami redseja, fa pehz fchahweeneem tahds ofizeris aifstebfās fajidams: „Ja-atsauj gorodowojs; te ir notifu breefniga drama.“ Drihf ween ap notikuma weetu falafijās daufd kauschu un tad gorodowojs peenahza ar laternu, tad uf kahju zelina, blafus tahdam folam, redseja gutam ghiri gchebufchos jaunu un ftaitu feeweeti. Labais denifsch tai bija faploftās, tahda data fmadfenu, galwas kouta drupatas un afinu pelke turpat blafus fmlitf. Mafst rewolweris atradās netahftu no „pafchfepfawes“ labās rotas. Behz pufstundas eeradās weetejās walfdibas eeftahdes un lishf ita nowefts uf ftimnizu. Par nelaites perfonu wehl lishf fchim nelas naw finams. Kanā, ta wina no Wilnas atbraufufi.

Saratowā, ta weetejās awifes fino, tahda zuchā ar gaira fugi ufbraufufe gairā. Statitaji pahrpildija Difchfina dahrfu, katedrales lautumu, aplaines mahju jumtus, ugundsbehfjeju torni, katedrales ftwanu torni. Daschi bijnufchi uffahfufchi pat telefona ftahds. Gaira kuga pilbifchana ar ftlu gairu modinaja wifpawrifu interef; bet lab pee pilbitā balona atnefa negehligi wweezofchu, rufh-ganu, ftlnās eefpafchetu zucheni. Publita ifchleās leelas gawiles. Zucheni ar feifcham auklam pefehja pee krichamā fchirmja un ar weenu ftinu pee balona. Uf ifchahdes fari fhotoja pomehli faldati atloiba balonu wafā un tas pahzlehās gairā, nefdams zuchu lishf, tura gairā ta ta ftalinga. Kad balons jau bija eewehrojama augftumā, pahrwahfā auklo, ar turu originelais gaira fugotajs bija peefsees pee balona (runā, ta auklu pahrdesfinajis tahds fewifchi preefch tam eerhtots deglis) un nu zuchā krita ta alminis uf femi. Bet krichamais fchirmis drihf ifplehās ita zuchā, it ta pabalita mellefama, ifplehta wifas ifchetras tahfjas un laidās femē. Patreizotees loimigam atgadijumam zuchā nolaidās „Zentral-weefnizas“ pagaluā.

Schini weefniza bija apmetees ari gaira fugotajas ihpafchneek, tuzsch to tulin weda atpafai uf Difchfina dahrfu. Ralefchā atrodamās un no fama kuga aptampfo, zuchā fahfa oif preela utkfchet un ita ftinigi aifwefta uf ftawu „forteli“. Balons, atfwabinatf no fugotaja, apgreesās un fahfa ifgrufht beefus, melnus dufnus, it ta buhtu aifbedsees. Kad ftl aif gairf un duhnti bija ifgahjufchi, tas ahtri laidās uf femi un uf tahdas mahjos jumta krichams fabojaja fturftenti, par ko mahjas ihpafchneekf prafta atlihdfibu.

„Waldbas Wehftnefcha“ Foleras finas: ftatima nomira

Polinijas gubernā no 17.—30. feptembri 2901 1190

Kijewas „ 17.—30. „ 59 37

Wifjubras apgabala „ 20.—27. „ 4 1

No Riġas.

Wahzu Amatneeku beedribas fahle (Gewerbe-verein) fwehtdeen, 15. oktobri ifrahbija latwifku teatru ifrahdi, turali deemschehl bija ifraudfita balaganifka beedafchana luga „Selta mellefajis“. Pee ifrahdes ta weefis ari peedaflijās Adolfof Allunans. Publita bija eeradufees niiffigā ftaitā — pehz azumehra ap 1400 perfonu. Weelā fahle un galerija bija glufchi pahrpilditas. Daufdi nedabufufchi bifetes aifgahjufchi uf mahjam un uf teatru ifrahdi Latw. beedribā. Publita faifftija un waldftinaja luga eepifhtās dandās kuplejas, tuzās graifftija wifadas nebhufchanas. Dascha kupleja bija tihree feltu graudi, dascha nu gan wafreja palift nedfeedata. Teatris ir weeta nebhufchamu apkarofchanai, bet ne perfonigam kengafchanam. Ifrahde muhf wifpaftri neapmeerinaja. Wairaf akteeri fawās lomās ta pa tumfu grahbftijās, nefinadami ko tee ifhti grifb. Wiflabati fawas lomas tehloja Ad. Allunans (Schihtu Blumenkranz) un Swahrgutu Edwards (jigaru fabrifantiu Floxianu Welf). Winu tehlofchana keliffti atfchitghās no zitu fpehlefchanas. Janofschelo ari, fa par garderoh usglabafchamu nehma 10 kap., tahda jena glufchi neparafa. Tahda nebhufchana buhtu turpafkaf nowehfchama. Ari lugu ifwehlei pegreefchama nopeetmaf wehtriba.

„Sernhuteefchus“, dramu peezās zehleendf, no Poruku Jahna, prefes wirswofbe, ta mums fino, atkahwufe ifrahdit.

Par Wahzu teatru direktoru lihdfchinejā Marterfiteja weeta, fa „D. Jtg.“ fino, peenemfchot Galles pilfehjas teatru direktoru Rudolfu, tuzsch drihfumā eeradibjochotees Riġā, lai eepafifhtos ar weetejem apftahfkeem un

teatra eeiaifi. Lihdfchinejais direftors par maf eewehrojif jaunlaiftu un par daufdi klapifstas lugas un daschadas neezigās pofes.

Par leelās gildes dolmani apftiprinats Woldemarf Gotliebs Frentels. (W. G. A.)

Wer Greekfijas wijefonfulu Riġā apftiprinats Bohanows. (W. W.)

Laupitaju apzeetinafchana. 8. oktobra watarā diwi tehmini ufbruka femneekam Gabrielam Reinam, tuzsch gahja eefehrees pa eelu, eewilla winu uf Gertrudes eelas mahjas Nr. 129 preefchnamā un nolauptija fubraba pulfteni. Polzhijai ifdewās wainigos ufjet un apzeetinat.

Lgungsgrēhfs. 9. oktobri ap pulftem 5 1/2 watarā nodega Numerfa eelā Nr. 28 rija ar nekultu labibu. Saudejumf apmehtam 2000 rbf. leels.

Sahdfibas. Marija Rempu, tura dshwo Gertrudes eelā Nr. 14, ftinija polzhijai, ta 10. oktobri atmufhteis winas dshwofktis un if ta ifpagta nauda un zitas leetas, apmehtam 150 rbf. kopwehtriba.

— 10. oktobri daktera von Hafena dshwofkti, Baftejas bulwari Nr. 11, eegahja tahds nepafstiamf zilwefk un praftija pehz daktera. Dabujis ftinat, fa dakteris naw mahjās wifch luhfha, lai winam atlaufot daktera iftahā ufrafhtit kahdu fhmitti. Kad fwefhais bija aifgahjis, tad ifrahdbijās, fa if daktera kabinetā bija ifpagta kafite ar ahfhta rifteem, 100 rbf. wehtriba. Saġli mellef. (M. P. P. A.)

Pablabojumf. „Mahjas Beesfa“ 42. numurā eeweeftā ftinojumā par Kalfnawas-Beetalwas mahzitaju Dōbneru, heigās jahahw, fa tam galu galā uf Wifang-ftako pawehfti tafschu atlaifst nofpreeftais fods — atfahf-dimafchana no mahjitā amata.

Grahmatu galds.

Nedafzifjai peefufhtias fchahdas jaunās grahmatas

1) Mehchfargu Ernfta „Dshwes jihnifsch“. Original-ftahfts if Latweefchu dshwes. Mafsa 75 kap. Riġā: 1895. g. Baunu Zahna (Lubansk) apgahbiba.

2) „Balfs“ idealifms, Teobora atfbide „Balfij“. Mafsa 15 kap. Drufats Ernfta Plates drufatamā, Riġā, pee Petera bafnizas.

Deefu leetu nodala.

Ne pateefas leezibas dofchana. Pagahjufchā gada 3. oktobri Rujenes turgotajf Eduards Ringenbergf Riġas-Walmeeras 18. eezikna meerteefneftim eefneedfa praftas fuhdfibu pret Adamu Burmalu par 24 rbf. un 90 kap. Ta ta Burmalis leetas ifteefafchanas deenā teefā ne- eeradās, tad meerteefneftis taiffta aifmugurifku fpreedumu, pehz tura Ringenbergim nahzās dabuf peeprafhtis 24 rbf. 90 kap. Pahris deenas wehlat Burmalis pret aifmugurifku fpreedumu eefneedfa aiffofufmi, tuzā ftarp zitu luhfha pahrklaufinat Aiti Nafaru un Adamu Sifrupa Meefi, tuzi warot apleezinat, fa wifch, Burmalis, 1893. gada feptembri Ringenbergim ftawu 24 rbf. 90 kap. leelo par radu fomatfajis. 31. oktobri, leetu pa otram lahgam ifteefafot, ita pahrklaufinati abi ufdotee leezineeti, beh fwehrofta. Nafars no wifas leetas teizās melo nefnut, turpreti Adams Sifrupa-Meefis nodema fchahdu leezibu:

„pagahjufchā gada feptembra mehnefti Burmalis manā klahfbutnē famatfaja Ringenbergim wina turgotamā 25 r. Wifch wafneedfa jaunu diwidemfiteepneeku un Ringenbergf winam ifdewa daschus fubraba un kapara naudas gabalus. Kalab fchi nauda tapa mafkata, to ees nefinu.“

Meragotees uf fchahdu Sifrupa-Meeficha leezibu meerteefneftis nofpreeda, peedfift no Burmala Ringenbergim par lobu 24 rbf. 90 kap. Ar fcho fpreedumu abas wifes bija meerā. Wet leeta nu nehma ftawadu wifceenu!

Mfonas deenas wehlat Ringenbergf eefneedfa Walmes-ras aprinka 2. eezikna ifmellefchanas teefneftim lufufam, tuzā aifrohdija, fa Sifrupa-Meefis demia nepateefu leezibu.

Uf fcha eemefta uffahftajā preefchifmellefchana tapa ftawahfti fchahdi peerahbijumi.

Griebams pret Adamu Burmalu eefneegt praftas fuhdfibu, Eduards Ringenbergf bija greesees pee Rujenes meeftā dshwojchā Teodora Gewaldā ar luhgumu, lai tas ftahhde wofodfigo luhgumrafktu un pahrwukt luhgumom wafteeleelamo rehftinu Kreewu waloda. Tai pafchā wof Ringenbergf bija Gewaldam eerunajees, waj wifch newaretu Burmalim nofrafti, kalab tas ifhti ftawu paradu nefamafkā. Saigis Burmalis uf eelas, Gewalds winam bija parahbijis Ringenbergā rehftinu, pee lam Burmalis bija ifftaldrojis, wifch teefcham efor Ringenbergim 24 rbf. un 90 kap. paradā, bet newarot ifho junu mafkat, tobehf, fa tam ne-efot naudas. Tahfat tapa ifftinat, fa Sifrupa-Meefis tahdu deenu bija eegahjis Ringenbergā weikalā un daufd zitu runu ftarpā newikus iteizis, Burmalis winam folot 5 rbf., fa wifch Ringenbergim par ftawu leezinat, bet wifch, Sifrupa-Meefis to ne muhfcham nedarifchot. Rujenes meefta we-

Jakabs Roberts Hirsch leezināja, ka arī viņa preekščā Sibrupa-Meesis leelijēs...

Uš augščā aprakstīto aptahku pamata Adams Sibrupa-Meesis un Adams Burmalis tapa nosahdiiti apsubšeto lahrtā — pirmāis deht nepateesjas leezibas doščanas...

Apšuhdsetee femi neatsinās par mainigeem. Sibrupa-Meesis pastahweja uš to, wišš, tā wiššč meertesnešča preekščā leezinājis...

Schahbus pašchus ištahdrojumus apšuhdsetee nodewa, tad scho prahwu Rigas apgabalteesas 2. kriminālnodatas delegācija scha gada 5. oktobri...

Rugueeziba.

Sinas par Latvieschu fugeem. Anna Marie, kapt. Gertners, 2. okt. atstahjis Grangemouthu, uš Karalistschem eedams.

Jupiter, kapt. Putne, un Mercator, kapt. Weide, 7. okt. atstahjuchi Grangemouthu, uš Rigu nahhdami.

No ahrssemem.

Franzija. Tautas weetneeku nams 20. (10.) oktobri pehz ilgata brihwilaika (pahri par 3 mehnescheem) atal usjahlā samu darhibu.

Austro-ungarija. Wiñe 22. (10.) oktobri atstahlas rudens parlamenta (autas weetneeku nama) sehdes.

Montenegras (Melntalnes) knaš nesen irunajees

Montenegras (Melntalnes) knaš nesen irunajees ar lahdu Anglu awišču forepōndemū. Ar asarām ažištas schelojees, la wiņa tautina esot dšiti firdi eewainota...

Turzija. Bar Turziju sawellas tumschi draudoshi mahloni.

Turzija. Bar Turziju sawellas tumschi draudoshi mahloni. Sultanis baigi luhsjos nahhtōnē. Wiņa tronis schkōbas.

Abesinijas waldneeks — neguš Melnetiks, tā telegrafs sino, nomiris.

Abesinijas waldneeks — neguš Melnetiks, tā telegrafs sino, nomiris. Ras Matonens lihgti ar Stalescheem, tui bija ar Abesiniju eesahhtuschi karu.

Zirgus sinas.

Rigā, 16. oktobri 1895. g. Rigas labibas turgā wehl weenmeher nerobas eewehrojama lahtiba. Pihrejt uš pahrdewejt atturigi.

repreščā tani pat laišā. — Labibas zenas maš grojšuhščās. Wiņa schimbriškām Rigā schabdas.

Kaweschi. 123—130 mahziju fmagi Kreewu kaweschi malfā 67 lihsj 75 lap. pubā; 121—124 mahz. fmagi Kurjemes kaweschi malfā 62—65 lap. pubā.

Sahrtiļas zenas Rigā:

Table with 2 columns: Item name and Price/Value. Includes items like Smeests, Galtā, Buhles, Wehščā, etc.

Reepajā. Rudņi uš 120 mahziju pamata malfā 55—56 lap. pubā.

Rudņi uš 120 mahziju pamata malfā 55—56 lap. pubā. Kaweschi (pubri) malfā 63—75 lap. pubā.

Table with 2 columns: Item name and Price/Value. Includes items like Kartupeļi, Smeests, Buhles, etc.

Telegramas.

Peterburgā, 16. oktobri. Statssekreтары eelščchē ministris Durnowo ezēlts par ministru komitejas preekščā neeku; par eelščchē ministrijas pahrwalbitāju eesē eelščchē ministru palihšs Gorenitsins.

Londona, 28. (16.) oktobri. Awisei "Times" šine Konstantinopoles, la sultanam rakstītās draubu wehščā deht apzeerināti 14 sultana pilsgalma eeredni, tui nosōditi uš nahwi.

Konstantinopolē, 27. (15.) oktobri. Sultanis nemdams Anglu wehščāneku ištahdrojis, la wiššč pahrwalbitāju apšuhdsetee iwešt žauri Armenu reformas.

Kopenhagenā, 26. (14.) oktobri. Kopenhagenā pahrlafē hna, la Erzinglonā pee Eršerumas un Marokō pee Alepas ižehļuhščes nemeeri.

Apšahņees un ihwees: Čerņs Plates. Ahtibidgeē redaktori: Dr. phil. Ernsts Plates, Dr. philos. S. Šāitā.

Дружеское товарищество. — Парга, 16 октября 1895 г.

Schim numuram peeliktš flahb peelikums no Kreewu-Amerikas Gumijas Manufakturas Sabeedribas Sw. Peterburgā.

Sludinājumi.

Tagad būs... Valnu eelā Nr. 10... Kautschi...

Kautschi... no laulem, ar lūmā...

Pastellejums... Deenas Lapu, Mahjas Vēstis...

Skrīveres... pasia nodalās preesfāneelā.

Pihladschu (fehrmaufschu) ogas... A. Wolffschmidts.

Jannas ehrgēles (postliivs) ar trim flonofhem...

Seemeta... apdrošīnāšhannas beedriba.

pret ugunsbreesmām... Agenti: Brahlī Graenfel.

Labako... fchaujāmu un akmiņu sprehdīnāšhannas pulveri.

Johannes Mitselke... tehrauta preeschu un eerošchu magastina.

Wifas aditas leetas... Borcherta un Strafs'a.

Rīgā, Rungu eelā Nr. 22... Par fabrikas zenam dabujami.

andekli, liuu un pakulu dšijas... Rīgā, Rungu eelā Nr. 22.

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Rīgā, Rungu eelā Nr. 22... Par fabrikas zenam dabujami.

andekli, liuu un pakulu dšijas... Rīgā, Rungu eelā Nr. 22.

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis... Rūpōni teel latrā...

K. Pfeiffera šahreku magastina, Masā Minz-eelā Nr. 16, wifadus šahrfus par pateesi lehtām zenam.

Karla Wentenberga drehbju magastina, Berga basarā, Marijas eelā, Bode Nr. 7, Rīgā.

J. Jafsch un beedris, Rīgā, blakus rahtušin, dibināts 1841. g. Wihla remontoar-pulkstēns.

Wihnu tirgotawa un šhampānu fabrika, Universel Grand Champagne, sec, demi-sec, doux.

E. Larsen'a šelta u. šudraba leeluweikāls, tagad atrodas: Ceelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Cepreekšchejs pašinojums, Basars un loterija, šhejeenes Sarkanā Krušā šabeedribas eestahdem.

Singera dauds pahrabotatās šchujmaschinas, Galdenakee pahrabojumi, P. M. Steinberga.

Widsemeš lopu aistahweščhannas beedribas stāllis, Rūpōni teel latrā...

Mana noliktawa tagad atrodas Kalku eelā Nr. 23, Scheubera namā, Gustawa Soenneckena.

Zelma & Boehma, gipša, samalta krihta, krahšnu un mahlu preeschu fabrika.

Nupat tita gatava un dabujama manā grahmatu un bišču druktatavā, Riġā, pee Petera baņiņas, tā ari wišās zitās grahmatu pahrdotavās:

Widjemes wezā un jaunā Laika grahmata 1896. gadam.

Saturs: 1) Mahditajs, zil gadu pagahjušči no dascheem sewišči swarigeem notifumeem. 2) Kalendarijs. 3) Par tšheirām gadskahrtam. 4) Par saules un mehņeš aptumschošanam 1896. g. 5) Kreewu Keisariškais Nams. 6) Pareistizigu kalendars. 7) Korepondenziju peeuem-ščana un issuhtiščana Riġas gubernas pasta tantori. 8) Taksē par pasta suhtijumeem. 9) Subtijumi, par tureem fanehjeam jamakā. 10) Schtempelmarkas. 11) Telegrafa malka. 12) Schihdu šwehfi. 13) Lopu gruhsnibas un putnu pereščanas kalendars. 14) No Riġas išejošči dšelsjeti. 15) Tirgi Widjeme. Widjemes linu tirgi. Kurjemes linu tirgi. Tirgi Kurjeme un Leiščods. 16) Meerteefnešču kameras Riġā. Riġas-Balmeeras aprinki. Meer-teeņnešču šapulžes. Krepost-nodata. Semneku Wiršteņu preeščneeki. 17) Jaunā gadā. (Dšejols.) 18) Projam dšihwē. (Dšejols.) 19) Gohs Deewam augstibā. (Original-stahstinsč no L. S.) 20) Lauku pukite. (Dšihwes aina. No Alščna-Sunduta.) 21) Par jaunajām pašem. 22) Kas aischahjeem jaewehro. 23) Par pagastu semneku kabrtas ložetu pahrat-šiščanos no weena pagasta otrā. 24) Par pirmo Kreewijas wispahriģo lauču staitiščanu. 25) Par traku sumu fakosto dšeedinaščanu. 26) Derigi padomi. 27) Dšihws micronis. 28) Gihstumi. 29) Dšihwes gudriba. 30) Graudini. 31) Firmas, kuru šudinajumi atrodas šča gada Laika-grahmatā. 32) Zela-rahditajs laučinekeem, kas Riġas bodēs grih piert.

Malka: ne-esečta 5 rbl. 100 gab., esečta 10 šap. gab.

Crusts Plates.

Pawela S. Popowa

dšels, tehrauda, mišina, wara un emaljetu leetu, tā ari galanterijas prešču pahrdotawa,

Riġā, Grehžineeku eelā Nr. 30/32.

Weenige Somijas dšels fabrikas aischahwi, kurā pagatawo iš labakās Sweedru dšeles ašis ar fabr. štampeli

un uš galwoščanu semtopibas rateem un orem.

Min. pušgatawās ašis pahrđod wairumā un pa weenai augščā minetas firmas dšels tirgotawā un wišās wairak eewehrojamašās dšels tirgotawās Widjemes, Kurjemes un Igaunijas pišehčās un meesčās.

Pee piščanas luhsjam greest wehribu, ta uš katras ašes atraštos augščā šim. fabrikas mara.

Leelakā išwehlē:

šenderu lampas, pakaramās lampas, galda lampas, higieniškas normal-lampas un ampeles

Kuntze un beedr., Riġā, Teatra bulwari, pee lauwam. Lehtakās ženas.

J. Behrejšč.

Šelgawas Wbrigā, Almenu eelā Nr. 18, pēdabwā wišadas ahdu prezes leelumā un mašumā, atšahpabeweeem šinamāšprojenuš lehtak. Ari peher un pahrmaina negehretas pret geherčam ahdam.

1896. gadam wajadšigās weikala grahmatas

laidā pasteller luhsč papira, rakštamu un šihmejamu leetu tirgotawa, leelumā un mašumā,

Konfo-grahmatu

un Kuwertu fabrika

no Augusta Pyra.

Jau no 1864. g. pašahwoščā

J. W. Mündela

Riġas gummija prešču fabrika

pēdabwā leelumā un mašumā

wislabakās

gummija galoščas

wisleh laki.

Fabrikas noliktawa:

Sungu- un Petera baņiņas eelu šuhri.

Miltu un daschadu produktu spezial-noliktawa,

mašā Grehžineeku eelā Nr. 3.

Krahjumā weenmehe atronās:

Noliktawas, Mašawas, Saratowas, Šelšawetgrades, Rarkowas, Šišewas un šitas kweešču miltu fortes, rudšu milti, bišdelet rudšu milti, kartu- pelu milti, gruhšes, rišči, gruhbu putraimi, Keisara putraimi, širai, ausu putraimi, gruhbu milti, griku putraimi, manna, pupas, daribas anšas, Krimas ašboti, Mešinas ašelšini, žitroni, šihrupe, witše u. t. pr.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 577.

Riġas dšelslečtawas un maščinu fabrikas šabeedriba

agrati

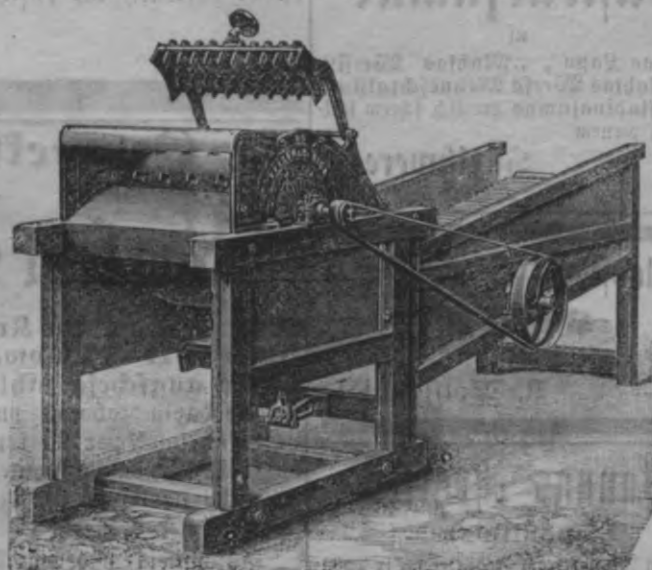
Noliktawa: Karla eelā Nr. 11, pretim Lufuma-Šelgawas dšelsžetla wolšalam.

Felser & Co.

Fabrika: Aleksandra eelā Nr. 184.

Riġā, pēdabwā

jaunas kulmaščinas ar rokām waj gehpeli dšenamās.

Šchām jaunām kulmaščinām ir kustinamās tramula mantelis, turešč pats no sewiš želas, šitibš kurot šola gabali, almeni u. t. t. ce- šubst kulamā tramuli; jaur to šweščas dalas weeglast war jauri šit un top kulamas šiftes tramula luhsčana attureta. Šibš ar to atronās pee šchām jaunām maščinām išpaščas patent-kulšiftes, kuras šibrati graudus ištut un winus nepabrēt un top išpašči wairak ištutis, nelā ar weenlabrščām kulšistem.

Šabaki pēdabwajam:

Puzmaščinas, heščelu maščinas, kartupelu un rahženu greesejus, wišadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaščinas

ar twalka špehlu no Richard Garrett & Sons Anglišā, pehš jaunakām konstrukcijām

PRIMA

Kahpostu ehweles,

ar eedobumu trihteem šlawenaseem nascheem, nupat dabuja un pēdabwā wišadā leelumā un pašštama labuma

Johannes Mitschke,

tehrauda prešču un mehības rihtu noliktawa, mašjas un lehta pederumu mašina. Riġā, Sungu eelā Nr. 11.

Riġas Kokwilnas Manufakturas Šabeedriba

Štrasdu muiščā, pee Riġas:

Noliktawa: Šehšhriģā, Šeldu (Šuhku) eelā Nr. 10.

Maščinas (Chadwick) šchunamee deegi, šalti un krahšini ešle- ščanas deegi, auščamee deegi, wate, pušwilna un lampu daktes.

Karl Jansen'a wišnu tirgotawa,

dibinata 1854. g.,

Riġā, Šchuhnu eelā Nr. 11, parčerā.

Kreewijas un ašrjemju wišnu un wišadu špirituošu dšehreenu leelakā noliktawa.

!Lehtakās ženas!